

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: A. T., nar. X, st. příslušnost X
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo zahraničních věcí ČR
se sídlem Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2023, č. j. 128792-3/2023-MZV/OPL,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Jerevanu ze dne 23. 6. 2023, č. j. 1181-3/2023-MZV/JERE, kterým zastupitelský úřad rozhodl, že žádost žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR (dále jen „žádost“) podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu

cizinců na území České republiky (dále jen „ZPC“), není důvodná. Žalovaný napadeným rozhodnutím usnesení zastupitelského úřadu potvrdil.

II. Podání účastníků

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že on, jeho manželka i děti několik let žijí na území ČR. Žalobce realizoval svůj pobyt na základě zaměstnanecké karty, ale z důvodu pochybení na straně zaměstnavatele mu zanikla její platnost. Manželka je plně pracovní vyčerpána, děti jsou na žalobce fixovány a žalobce zajišťuje chod domácnosti, a proto podal žádost. Podle žalobce reálně hrozí rodině několikaměsíční odloučení.
3. Žalobce namítl, že jeho podání nebylo posuzováno z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte, resp. je s nimi v rozporu, a nebylo zohledněno, že žalobce podal žádost zejména s ohledem na své nezletilé děti, které musí zůstat v ČR samotné s matkou, která pracuje po celý den i ve večerních hodinách, a je to žalobce, kdo zajišťuje jejich každodenní potřeby. Poukázal na to, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v otázce hodnocení námitky, že na udělení tzv. schengenského víza není právní nárok.
4. V podané žalobě dále setrval na v odvolání uplatněné námitce, že zastupitelský úřad při svém rozhodování nepřihlédl k usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2023, č. j. 34 A 7/2023-36, kterým soud přiznal odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí Ředitelství cizinecké policie o povinnosti žalobce opustit ČR, a nijak se s tímto rozhodnutím nevypořádal. Žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného, že citované rozhodnutí soudu není nijak relevantní pro posouzení dopadů do soukromého a rodinného života žalobce. S ohledem na obsah citovaného rozhodnutí k němu měly správní orgány přihlídnout.
5. V posledním žalobním bodu zopakoval žalobce tvrzení o zásahu do soukromého a rodinného života v souvislosti s věkem nezletilých dětí, které jsou stále ve věku, kdy nemohou nebo nechtějí zůstat samy doma, a matka nemůže péči s ohledem na pracovní vytížení zajistit sama. Nezletilé děti jsou navíc na žalobce silně citově vázány.
6. Žalovaný k jednotlivým námitkám uvedl následující. K námitce nezákonnosti napadeného rozhodnutí uvedl, že se dopady do soukromého a rodinného života i nejlepším zájmem dětí zabýval a shledal, že v případě žalobce a jeho rodiny půjde o zásah přiměřený. K námitkám nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí uvedl, že povinnost osobního podání žádosti je stanovena pro všechny cizince žádající o stanovené druhy oprávnění k pobytu bez ohledu na to, kde pobývají, vč. České republiky. Povinnost vycestovat je jedním z nejmírnějších opatření pro cizince v jeho postavení. Délku řízení o oprávnění k pobytu zastupitelský úřad při posuzování žádosti o upuštění od osobního podání nehodnotí, neboť nemůže založit důvody, které by měly stěžovateli zabránit v osobním podání žádosti. K dopadu vycestování do života nezletilých dětí odkázal na judikaturu Ústavního a Nejvyššího správního soudu s tím, že děti žalobce zůstanou ve známém prostředí, kde mají zázemí a chodí do školy, a se svou matkou a nic nenasvědčuje tomu, že by se matka nebyla schopná o ně dočasně postarat, a přitom nadále zajišťovat rodinu finančně. Odkaz na možnost vydání schengenského víza bylo pouze nastínění možnosti, jak zmírnit dopady do soukromého a rodinného života v důsledku jeho vycestování. K námitce nezohlednění usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2023, č. j. 34 A 7/2023-36, zopakoval, že přiznání odkladného účinku žaloby nijak nepředjímá výsledek soudního řízení a setrval na svém názoru, že pro řízení o napadeném

rozhodnutí je přiznání odkladného účinku žalobě o povinnosti opustit území irelevantní, neboť jde o jiná řízení s jinými právními následky.

III. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
8. Podle § 42a odst. 5 ZPC žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podává cizinec na zastupitelském úřadu. Podle § 169d odst. 1 ZPC je povinen cizinec tuto žádost podat osobně.
9. Podle § 169d odst. 3 ZPC v rozsahu podstatném pro nyní projednávanou věc zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví.

Nepřihlédnutí k usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2023, č. j. 34 A 7/2023-36

10. Označeným usnesením zdejší soud přiznal odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí Ředitelství cizinecké policie o povinnosti žalobce opustit ČR. V nyní projednávané věci byla posuzována žádost žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR podle § 169d odst. 3 ZPC. Obě řízení spolu souvisí pouze nepřímě a v nyní projednávané věci není žalobci ukládána povinnost opustit Českou republiku.
11. Správní orgány správně posoudily obě řízení a správně dospěly k závěru, že jde o jiná řízení s jinými právními následky. Zamítnutí žádosti nikterak nezakládá povinnost žalobce vycestovat z České republiky, resp. nijak se nevztahuje k jeho oprávnění setrvávat na území České republiky.
12. V označené věci sice krajský soud rozhodl o přiznání odkladného účinku žalobě ve věci uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie, nicméně důvody, pro které tak soud učinil se vztahují toliko ke konkrétnímu řízení. Samotné rozhodnutí o odkladném účinku neobsahuje a ani z podstaty věci nesmí obsahovat (předjímat) věcné posouzení samotné žaloby, ale vytváří pouze určitý *status quo* a prostor pro věcné posouzení žaloby tím, že na určitou dobu suspenduje důsledky jinak pravomocného a vykonatelného rozhodnutí orgánu státní správy. Takové rozhodnutí nemůže s ohledem na absenci definitivního věcného posouzení představovat základ pro věcné posouzení jiné, byť alespoň částečně související věci vedené před jiným správním orgánem.
13. Skutečnost, že žalobce nebyl po určitou dobu v důsledku rozhodnutí o odkladném účinku ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 34 A 7/2023 povinen opustit Českou republiku neznamená, že by měl mít v důsledku tohoto usnesení právo na upuštění od podání žádosti v zemi původu. Rozhodnutí o odkladném účinku ani neznamená, že by měly být otázky zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, případně do nejlepšího zájmu jeho dětí hodnoceny věcně odlišně od rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území České republiky. Jinými slovy, rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě správní orgány v jiných, byť částečně souvisejících řízeních nijak nezavazuje. Správní orgány by měly zohlednit až konečné rozhodnutí ve věci samé.

14. Soud nemůže navíc odhlédnout od toho, že žaloba ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 34 A 7/2023 byla rozsudkem ze dne 30. 1. 2024 zamítnuta.

K věcnému posouzení důvodů pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR

15. Oproti usnesení o odkladném účinku má soud nicméně za to, že samotné věcné posouzení provedené soudem v rozsudku ve věci sp. zn. 34 A 7/2023 může být zohledněno hodnocení i nyní projednávané věci. Dle rozsudku v označené věci uplatnil žalobce proti rozhodnutí o povinnosti opustit území České republiky obdobné námitky, jako v nyní projednávané věci, a to vč. otázek délky vystavení povolení k pobytu na zastupitelském úřadu České republiky v Arménii, rozdělení péče o rodinu mezi něj a jeho manželku a souvislostí pobytu nezletilých dětí v České republice.
16. Soud předem musí konstatovat, že rozhodnutí o povinnosti opustit Českou republiku vnímá jako zásadně přísnější zásah do práv žalobce a jeho rodiny, než zamítnutí žádosti, tudíž posouzení týchž sporných otázek by nemělo vést k odlišným výsledkům.
17. Stejně jako v otázce pobytu žalobce na území České republiky spatřuje žalobce i v nyní projednávané věci nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života především v intenzitě vztahu mezi ním a jeho dětmi ve spojení s dobou, která by byla nutná pro vyřízení víza (a tedy jejich případné vzájemné odloučení). Je pravdou, že zastupitelský úřad se rodinnou situací žalobce příliš detailně nezabýval, nicméně vyšel z možnosti udělení schengenského víza, a tím pádem i velmi krátkodobého odloučení žalobce od jeho rodiny. Žalovaný se (byť ve stručnosti) rodinnou situací žalobce zabýval a na základě jeho tvrzení posoudil dopad s ohledem na věk nezletilých dětí, jejich školní a volnočasové aktivity a absenci okolností svědčících o složité rodinné, sociální nebo finanční situaci žalobce a jeho rodiny.
18. Soud se ztotožňuje se závěry uvedenými v rozsudku ve věci sp. zn. 34 A 7/2023, a to, že bez ohledu na blízký vztah žalobce a jeho dětí se v kontextu delší doby nutné pro vyřízení víza, nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Děti žalobce jsou již ve věku, ve kterém nevyžadují neustálou celodenní péči. Ve všední dny navštěvují školu a volnočasové aktivity. Ve zbývajícím času může péči nezletilým poskytovat manželka žalobce. Věku nezletilých za běžné situace neodpovídá potřeba celodenní přítomnosti rodiče v jejich domově. Soud nad rámec uvedeného odkazuje i na skutečnosti uvedené v citovaném rozsudku ve věci sp. zn. 34 A 7/2013, které žalobce před správními orgány neuvedl (jak vyplývá z jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, kde neuvedl bydliště své matky a sourozenců), a to: „Z výpovědi žalobce ze dne 2. 11. 2021 navíc vyplývalo, že rodina žalobce sdílí bydliště také s matkou, sestrou a synovcem žalobce.“ Soud od skutečností zjištěných v řízení o povinnosti opustit Českou republiku nemohl odhlédnout, a i v nyní projednávané věci konstatuje, že uvedené osoby, pokud se nadále zdržují na území České republiky, se mohou eventuálně podílet na péči o nezletilé.
19. Soud zdůrazňuje, že vnímá argumentaci žalobce a jeho důvody, nicméně neshledává je převažujícími nad zájmy státu, tj. naplňující neurčitý právní pojem *odůvodněný případ* ve smyslu § 169d odst. 3 ZPC. V případě rodiny žalobce neshledal žádné výjimečné okolnosti, pro které by zásah do soukromého a rodinného života dosáhl intenzity nepřiměřenosti. Žalobce i jeho manželka jsou zdraví, jsou osobami v produktivním věku. Byla to dle tvrzení žalobce jeho manželka, kdo dosud finančně zabezpečovala rodinu, rodina proto nepřijde o žádný finanční příjem. Nezletilí jsou ve věku, kdy jsou schopni udržovat kontakt s otcem i

na dálku, nepotřebují nepřetržitou celodenní péči. Nejedná se o výjimečnou situaci, která by odůvodňovala naprostou nezbytnost přítomnosti žalobce na území České republiky.

20. Pokud jde o samotný zásah do soukromého a rodinného života žalobce a o dotčení nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí, odkázal žalovaný ve svém vyjádření k žalobě případně na nález Ústavního soudu ČR ze dne 31. 3. 2021 ve věci sp. zn. II. ÚS 1276/2020, ve kterém Ústavní soud uvedl k hodnocení zákonnosti posouzení žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu a s ní spojené žádosti o prominutí zákonem vyžadované formy, že proces „posuzoval pomocí kritérií vymezených v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) (rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku* ze dne 3. 10. 2014, č. 12738/10, § 107 až 108; rozsudek ESLP ve věci *Nunez proti Norsku* ze dne 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; rozsudek ESLP ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku* ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39). Dle příslušné judikatury je nutno vzít v potaz: a) rozsah, v jakém by byl rodinný život stěžovatele narušen; b) rozsah vazeb stěžovatele a jeho rodinných příslušníků, zejm. nezletilých dětí na Českou republiku; c) existenci nepřekonatelných překážek realizace práva na rodinný život v zemi původu stěžovatele; d) imigrační historii stěžovatele (např. porušení imigračních pravidel v minulosti) a důvody veřejného pořádku; e) zda si stěžovatel na území České republiky založil rodinu až v době, kdy věděl, že jeho imigrační status a potažmo možnost realizovat své právo na rodinný život na území České republiky jsou nejisté.“
21. Pokud jde o jednotlivá kritéria, tak v případě kritéria sub a) žalobce netvrdí ani neprokazuje, že by žádost na zastupitelském úřadu podat nemohl. Jediná argumentace žalobce v tomto směru spočívá v zákonné délce lhůty pro vyřízení žádosti a absenci záruky, že tato bude dodržena. Z tvrzení žalobce ale nevyplývá, že by reálná a obvyklá praxe zastupitelského úřadu spočívala v blokování vydávání rozhodnutí o žádostech. Zároveň se soud ztotožňuje se správními orgány v tom, že žalobce může svoji situaci řešit pomocí žádosti o schengenské vízum. Soudu je sice známo, že na jeho udělení není právní nárok, ale stejně tak žalobce nemá právní nárok ani na to, aby mu byl přiznán benefit v podobě podání žádosti na území České republiky. Pokud žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ohledně námítky nepřezkoumatelnosti hodnocení toho, že na udělení tzv. schengenského víza není právní nárok, pak lze jen konstatovat, že žalovaný ani zastupitelský úřad nemohli dovodit nic jiného než, že dobu pobytu v Arménii si může žalobce zkrátit žádostí o schengenské vízum. Fakt, že na jeho udělení není právní nárok, je skutečnost, která vyplývá ze zákona. Jakákoliv reakce ze strany žalovaného by nemohla být jiná, než jen vyjádření souhlasu s námitkou žalobce, že na vydání schengenského víza není nárok. Jakékoliv zrušení žalobou napadeného rozhodnutí by v tomto směru bylo zcela bezpředmětné, neboť by vypořádání odvolací námítky nemohlo vést k jinému závěru.
22. K tomuto kritériu soud opětovně musí odkázat na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 34 A 7/2023, ve kterém soud konstatoval: „Ani doba pro vyřízení víza žalobce není důvodem pro shledání rozhodnutí nepřiměřeným. Obdobné odloučení ostatně rodina již v minulosti absolvovala, aniž by to na její soudržnost mělo zásadní negativní vliv. Jak uvedla žalovaná, žalobce v minulosti v letech 2019 a 2020 pobýval v Arménii bez rodiny po dobu delší jednoho roku, a to na základě vlastního rozhodnutí rodiny žalobce. I přes minulé odloučení je mezi dětmi a žalobcem velmi silné pouto, jak žalobce argumentuje v žalobě. Z toho lze usuzovat na to, že rodina je dobře schopna uspořádat si poměry i v případě dočasného (byť delšího) odloučení. Skutečnost, že k dočasnému odloučení již v minulosti došlo, tedy vypovídá o možnosti lepší adaptace rodiny na takovou situaci.“

23. Na svůj pobyt mimo území České republiky v letech 2019 a 2020 v tomto řízení žalobce nijak neupozornil. K věrohodnosti jeho tvrzení ohledně nutnosti péče o nezletilé děti nijak nepřispívá to, že v době, kdy byly děti ve věku, kdy byla jejich odkázanost na péči obou rodičů jistě větší, pobýval mimo území České republiky.
24. Co se týče kritéria sub b) odkazuje soud na shora uvedené stran věku nezletilých dětí a skutečností zjištěných ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 34 A 7/2023, i jak je soud popsál v citovaném rozsudku. Soud má za to, že péče o nezletilé bude zajištěna zcela dostatečně. Je vhodné zdůraznit, že není nic nestandardního, že se o nezletilé děti stará po určitou dobu nebo výlučně jeden z rodičů. Integrace nezletilých ve školních a mimoškolních aktivitách a přítomnost širší rodiny na území České republiky poskytuje dostatečné záruky na zajištění péče o nezletilé po dobu dočasné nepřítomnosti žalobce na území.
25. Pokud jde o kritérium sub c), s ohledem na dočasný charakter vycestování stěžovatele do Arménie není nezbytné zabývat se naplněním tohoto kritéria.
26. Imigrační historie [kritérium sub d)] a okolnosti založení rodiny [kritérium sub e)] nebyly posuzovány v neprospěch žalobce.
27. V citovaném nálezu označil Ústavní soud otázku hodnocení zákonnosti posouzení žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu a s ní spojené žádosti o prominutí zákonem vyžadované formy ve vztahu k nejlepšímu zájmu dítěte jako tzv. třetí kategorii dle nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020 ve věci sp. zn. IV. ÚS 950/19, u které *„se přitom otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější. U čtvrté kategorie není zásadně povinností rozhodujícího orgánu přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte, s výjimkou případů, kdy pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá“*. Zájem nezletilých dětí na tom, aby o ně pečovali oba rodiče a aby nebyla rodina (byť pouze na přechodnou dobu) rozdělena, je vyvažován legitimním zájmem státu na tom, aby žalobce legalizoval svůj pobyt v České republice a aby příslušný zastupitelský úřad, jenž je nejlépe seznámen se specifickými místními poměry ve státě původu stěžovatele, mohl řádně posoudit stěžovatelovu žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu. Zájem státu na respektování zákonného postupu je dlouhodobě vyjadřován v judikatuře správních soudů a upuštění od osobního podání představuje výjimku pro odstranění přílišné tvrdosti zákona. V nyní posuzované věci nicméně soud neshledal, že by se žalobce tvrdil cokoliv nestandardního, neboť fakticky popsál z pohledu soudu standardní rodinou situaci běžně fungující rodiny.
28. Tím soud nijak nesnižuje fakt, že povinnost podat žádost na zastupitelském úřadu bude mít dopad do rodinného života žalobce, nicméně ZPC v § 42a rozlišuje z hlediska místa, kde lze osobně podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny, mezi dvěma skupinami cizinců. Podat tuto žádost na území České republiky (konkrétně Ministerstvu vnitra) mohou podle speciálního pravidla upraveného v § 42a odst. 6 ZPC držitelé víza k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za jiným účelem, a to během svého pobytu na území. Tato možnost se nevztahuje na cizince pobývající na území na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území po dobu kratší než 6 měsíců nebo víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání. Na ostatní cizince se uplatní výše citovaná obecná norma upravená v § 42a odst. 5 ZPC.

Zákonodárce tedy vytvořil příznivější pravidlo pro podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu pro určitou skupinu cizinců pobývajících na území České republiky, která zde pobývá oprávněně na základě povolení k dlouhodobému pobytu či dlouhodobého víza. Žalobce netvrdí ani neprokazuje, že by do zákonem preferované skupiny cizinců pobývajících na území České republiky spadl, a individuální okolnosti jeho případu byly posouzeny dle § 169d odst. 3 ZPC.

29. Lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2023, č. j. 4 Azs 19/2023-34, dle kterého: „[30] Krajský soud nedbal, že právní úprava výslovně předpokládá osobní podání žádosti a z tohoto pravidla stanovila výjimku, kterou je však možné použít pouze skutečně výjimečně a v odůvodněných případech. Nepřípustně po stěžovateli (resp. po zastupitelském úřadu) žádal vysvětlení, proč zájem na osobním podání žádosti převažuje nad individuálními skutkovými okolnostmi tvrzenými žalobkyní. Úkolem správních orgánů však nebylo vysvětlovat, proč je osobní podání žádosti nezbytné. Právní úprava (a ani relevantní judikatura NSS) provedení takového testu přiměřenosti správními orgány nepředpokládá. Zákon neklade hodnotové rovnítko mezi zájmem České republiky na osobním podání žadatele a individuálním zájmem žadatele podat žádost na území České republiky, nýbrž jednoznačně upřednostňuje zájem na osobním podání žádosti. Opodstatněné a doložené individuální okolnosti žadatele mohou vést k výjimečnému prolomení tohoto pravidla.

[31] Krajský soud sám v bodech 36-39 napadeného rozsudku citoval rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 Azs 265/2020-38, v němž NSS uvedl, že „zákonné zakotvení povinnosti osobního podání žádosti (...) sleduje legitimní cíl, jímž je ověření totožnosti, motivace a osobní a dalších poměrů žadatele, na základě čehož může Česká republika zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda má či nemá být vyhověno žádosti žadatele.“ Dále NSS opakovaně dovodil, že zakotvení povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění nepředstavuje porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, bod 94, anebo již citovaný rozsudek č. j. 2 Azs 265/2020-38, bod 15). V této souvislosti nelze opomenout ani stěžovatelem připomínané usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, v němž Ústavní soud dovodil, že obecně lze po žadateli o pobytové oprávnění spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestoval do země svého původu za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, ač má za území České republiky rodinné vazby a fakticky zde již delší dobu žije.

[32] Legimitu cíle zákonného pravidla akceptoval Nejvyšší správní soud i Ústavní soud ve své rozhodovací praxi. Požadavek krajského soudu na posouzení nezbytnosti osobního podání žádosti v konkrétním případě se ve světle těchto cílů jeví extenzivním, jdoucím nad rámec zákonných povinností správních orgánů obou stupňů.

[33] Úkolem zastupitelského úřadu a stěžovatele bylo „jen“ posoudit, zda tvrzené životní okolnosti žalobkyně naplňují neurčitý právní pojem odůvodněný případ. Následně, pokud by dospěli k závěru, že žalobkyně odůvodněným případem je, bylo jejich úkolem provést a náležitě vysvětlit správní uvážení v tom směru, proč tyto okolnosti (ne)vedou k odpuštění osobního podání žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, bod 28, a rozsudek ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 Azs 265/2020-38, bod 14). ...

[35] Ze skutečnosti, že zákonodárce výslovně pamatoval i na cizince pobývajících na území České republiky, přičemž důkladně vymezil skupinu, která nemusí za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu vycestovat do země původu a může žádost podat osobně u ministerstva

vnitru (viz výše), vyplývá, že mimořádnost případu, která odůvodňuje upuštění od požadavku osobního podání žádosti, nelze spatřovat výlučně ve vzdálenosti mezi zastupitelským úřadem a územím České republiky, jak by mohlo vyplývat z odůvodnění rozsudku krajského soudu (odst. 53). Takový postup by naopak vedl k paušalizovanému posuzování jednotlivých případů, nikoliv k jejich individuálnímu posuzování, což je smyslem § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Povinnost osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě je základním pravidlem, z něhož nelze učinit výjimku pouze z důvodu, že by cizinec musel za účelem podání žádosti vycestovat z území České republiky a vynaložit v této souvislosti určité náklady a čas. Tyto znaky totiž vykazuje podání žádosti v případě všech státních příslušníků Vietnamské socialistické republiky, kteří pobývají na území České republiky (či Evropské unie). Pokud by se jednalo o znaky dostatečné pro aplikaci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, vznikla by v rozporu se zněním zákona skupinová výjimka odhlízející od konkrétní individuální situace každého žadatele. Odůvodněnost případu je třeba hodnotit především z toho pohledu, zda individuální okolnosti daného případu vytváří objektivní překážku pro osobní podání žádosti u zastupitelského úřadu.“

30. Podle názoru zdejšího soudu žalobce neprokázal, že by zájem na ochraně jeho práv dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte převážil nad zájmy České republiky, které jsou materializované v § 42a a 169d ZPC.

IV. Závěr a náklady řízení

31. Jak vyplývá ze všeho výše uvedeného krajský soud žádnou z uplatněných námitek neshledal jako důvodnou, a proto jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
32. O žalobě soud rozhodl s ohledem na celkovou situaci žalobce i v souvislosti s rozhodnutím zdejšího soudu ve věci sp. zn. 34 A 7/2023 přednostně.
33. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. května 2024

Petr Sedlák v. r.
samosoudce